

Laparoscopische darmresectie voor de ziekte van Crohn: Te mooi om waar te zijn?

W.A. Bemelman en G. Griffioen *

Minder pijn na de operatie, sneller weer normaal kunnen eten, een korter ziekenhuisverblijf én een jaar na de operatie een nog maar nauwelijks zichtbaar litteken. Dat lijken de voordelen van een darmoperatie die met behulp van een laparoscopus wordt gedaan. In het Academisch Ziekenhuis Leiden worden de resultaten van zo'n operatie onderzocht.

Dr. Bemelman en dr. Griffioen leggen uit waarom.

Alhoewel binnen de gynaecologie de laparoscopie (=kijkoperatie) al geruime tijd toegepast werd, kwam deze binnen de chirurgie pas tot ontwikkeling aan het einde van de jaren tachtig. Het enthousiasme binnen de chirurgie, ontleend aan de resultaten van de galblaasverwijdering via een kijkoperatie, heeft een enorme ontwikkeling van beter en nieuw instrumentarium voor deze operatie in gang gezet. Het heeft chirurgen aangezet om de laparoscopus (=instrument waarmee de kijkoperatie wordt uitgevoerd) ook voor andere operaties te gebruiken. Zo worden tegenwoordig in gespecialiseerde klinieken veel ingrepen met behulp van een kijkoperatie verricht, die vroeger "open" (=via een normale snee) werden gedaan. Voorbeelden zijn liesbreukoperaties, blinde darmoperaties, maagverkleiningen en aanleggen van stoma's.

Opereren via kijkoperaties lijkt een aantal voordelen te hebben. Patiënten hebben minder pijn na de operatie en kunnen sneller weer normaal eten. Het verblijf in het ziekenhuis na de operatie is in het algemeen dan

Het cosmetische resultaat is fraaiër doordat er geen "ouderwetse" snee gemaakt wordt.

ook korter. Het cosmetische resultaat is in het algemeen fraaiër doordat er geen "ouderwetse" snee gemaakt wordt.

Ongeveer 80% van de patiënten die lijden aan de ziekte van Crohn zullen één of meerdere malen in hun leven geopereerd moeten worden. Meestal gaat het om een operatie, waarbij een deel van de darm wordt verwijderd. In andere gevallen wordt er een stoma aangelegd, bijvoorbeeld wegens ernstige fistels rond de anus. Eén derde van de patiën-

ten met Crohn die een darmoperatie heeft ondergaan, zal binnen 10 jaar opnieuw een darmoperatie moeten ondergaan. Theoretisch zal de tweede operatie technisch gemakkelijker zijn wanneer de eerste operatie als kijkoperatie is gedaan. Hierdoor ontstaan namelijk minder verklevingen in de buik.

Vooraf in de USA, maar ook in enkele gespecialiseerde ziekenhuizen in Nederland worden darmoperaties via kijkoperaties gedaan. Deze zijn voor de chirurg wat ingewikkelder dan de meeste andere kijkoperaties. De darm moet vrijgemaakt worden en de bloedvatvoorziening afgebonden. Als de darm is doorgenomen zal een anastomose (=nieuwe verbinding) met de rest van de darm gemaakt moeten worden. Dit zijn bij een ingreep via een kijkoperatie technisch lastige stappen. Vervolgens kan het losgemaakte stukje darm dan via een klein sneetje in de buikwand naar buiten gehaald worden.

De ziekte van Crohn wordt gekenmerkt door het voorkomen van verbindingen tussen ontstoken darmgedeelten onderling of tussen de zieke darm en andere organen (fistels), abscessen en ontstekingsverklevingen. Dit alles maakt de operatie technisch nog lastiger, maar dat geldt ook voor de operatie bij "open buik".

Technisch kunnen bijna alle soorten darmoperaties met behulp van kijkoperaties verricht worden. Het is echter niet verstandig onnodige risico's te nemen in de verwachting, dat de patiënt na de operatie iets sneller zal herstellen of dat het cosmetisch beter zal zijn.

Fraai

In navolging van een aantal bekende Amerikaanse klinieken waar men gespecialiseerd is